

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА

Приликом попуњавања обрасца БИИР, прије свега, потребно је водити рачуна о разлици између дјелатности истраживања и развоја и дјелатностима које то нису. Основна разлика дјелатности истраживања и развоја (ИР) и дјелатности које то нису, је присуство или одсуство елемената новине или иновације у већој мјери. Како би се активност сматрала активношћу истраживања и развоја, мора испуњавати пет кључних критеријума. Активност мора бити: нова, креативна, неизвјесна, систематична и преносива и/или поново изводива. Дакле, критеријуми су: усмјереност ка новим открићима (новитет), заснованост на оригиналним, а не на очигледним концептима (креативност), неизвјесност у односу на коначни исход (неизвјесност), планирање и буџетирање (систематичност) и вођење ка резултатима који би се могли репродуковати (преносивост и/или поновљивост).

Табела 1.

Општи интерес и стратешки циљеви у научноистраживачкој дјелатности остварују се путем програма наведених у Табели 1. који су дефинисани Законом о научноистраживачкој дјелатности и технолошком развоју, те усклађени са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Приручнику FRASCATI 2015.

У реду **01** прикажите укупан износ финансијских средстава која су, према буџету из 2021. године, уложена за истраживање и развој. Ред 01 једнак је збиру редова **02+06+14+20+21+22+23+24+25+26+27+28+29+30+31+32+33**.

У реду **02** прикажите сва финансијска средства која су уложена за **истраживачко – развојне програме и пројекте** према врсти истраживања.

У реду **06** прикажите сва финансијска средства уложена у **развој научноистраживачког кадра**, а у редовима 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13 појединачно утрошена средства намијењена за израду докторских дисертација, израду магистарских радова, стипендирање студената који постижу врхунске резултате у учењу и истраживању, стипендирање успјешних студената првог циклуса студија, успјешних студената на специјалистичким и магистарским студијама/студијама II циклуса, стипендирање студената на докторским студијама/студијама III циклуса, као и једнократну помоћ за талентоване младе истраживаче.

У реду **14** прикажите сва финансијска средства уложена за програме и пројекте који припадају **међународној научноистраживачкој сарадњи** која укључује подршку за учешће на међународним научним конференцијама у иностранству, учешће у билатералној научнотехнолошкој сарадњи, учешће у програмима ЕУ, боравак страних научника по позиву и научно усавршавање у иностранству.

У реду **20** прикажите сва средства уложена у **унапређење инфраструктуре и набавку опреме неопходне за научноистраживачки рад**.

У реду **21** прикажите уложена средства за све **остале текуће издатке** који су повезани са истраживањем и развојем.

Текући издаци (трошкови) обухватају:

а) трошкове рада и трошкове накнада запосленима (брutto плате и накнаде брутто плата за све запослене у ИР дјелатности; друге накнаде запосленима у ИР, нпр. стипендије, награде и слично и остало; б) остале текуће трошкове (материјалне трошкове на истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о дјелу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке).

У реду **22** прикажите уложена средства за све **остале инвестиционе издатке** који су повезани са истраживањем и развојем. Инвестициони издаци обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумева укупне трошкове везане за набавку рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке или развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

У реду **23** прикажите средства утрошена за издавање научних публикација.

У реду **24** прикажите утрошена средства за одржавање/организовање научних скупова.

У реду **25** прикажите сва средства уложена у облику субвенција и донација за истраживање и развој другим установама, привредним субјектима и приватном непрофитном сектору.

У реду **26** прикажите сва средства утрошена за подстицање научне продуктивности у међународним референтним часописима и за награђивање за научна достигнућа.

У реду **27** прикажите сва средства утрошена за подстицање и подршку учешћа младих на олимпијадама знања и међународним такмичењима из области природних наука, математике, информатике и инжењерства.

У реду **28** прикажите уложена средства за истраживање у области технолошког развоја.

У реду **29** прикажите уложена средства за подршку организацијама за инфраструктурну подршку развоја технологија.

У реду **30** прикажите уложена средства за подршку иноваторима и организацијама иноватора.

У реду **31** прикажите средства за заједничке пројекте повезивања привреде и научноистраживачке заједнице.

У реду **32** прикажите средства за ИР из програма фондова ЕУ.

У реду **33** прикажите износ средстава намијењених научноистраживачким пословима кроз плате наставника и сарадника према Правилнику о стандардима финасирања и нормативима за финансирање јавних високошколских установа. Уколико не располагете прецизним подацима, молимо да тражени износ процијените.

Табела 2.

Средства која сте приказали у Табели 1. разврстајте у Табели 2. према областима истраживања, друштвено – економским циљевима и сектору извођења. Молимо Вас да обавезно упишете шифру области/поља истраживања и развоја према Номенклатури која је наведена у Прилогу 1.

Такође, молимо Вас да обавезно упишете шифру друштвено – економског циља према Номенклатури која је наведена у Прилогу 2.

Намјена истраживачко – развојног програма или пројекта за који се издвајају буџетска средства приказује се према друштвено – економским циљевима који су одређени Номенклатуром за анализу и поређење научних програма и буџета (NABS 2007).

Друштвено – економски циљ је основна намјена средстава издвојених за истраживање и развој које је поставио OECD. Важно је друштвено – економски циљ програма или пројекта који се финансира одредити према намјени, а не према садржини тог програма или пројекта. Према Фраскати приручнику сврха је важнија од садржаја програма или пројекта са аспекта истраживачко – развојне политике Републике, а уколико програм или пројекат има више циљева, податке треба приказати према основном (примарном) циљу.

Друштвено – економски циљеви изражени су у 13 категорија:

- Истраживање и експлоатација Земље;
- Очување животне средине;
- Истраживање и експлоатација свемира;
- Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре;
- Енергија;
- Индустијска производња и технологија;
- Здравство;
- Пољопривреда;
- Образовање;
- Култура, рекреација, религија и масовни медији;
- Политички и друштвени системи, структуре и процеси;
- Опште унапређење знања: ИР финансиран из општих фондова универзитета;
- Опште унапређење знања: ИР финансиран из других извора – не из општих фондова универзитета;
- Одбрана.

Табела 3.

У табели 3. прикажите **планирана финансијска средства према усвојеном буџету за 2022.** годину према друштвено – економским циљевима наведеним у Номенклатури за анализу и поређење научних програма и буџета (Прилог 2).

Образац БИИР

3	5	1	1	0	4
---	---	---	---	---	---

Шифра статистичке активности

Закон о статистици Републике Српске
("Службени гласник Републике Српске" бр.85/03)
Одлука Владе Републике Српске о усвајању Статистичког програма
за период 2022-2025. године, 04/1-012-2-3176/21
("Службени гласник Републике Српске" бр. 102/21).

ИЗВЈЕШТАЈ О БУЏЕТСКИМ ИЗДВАЈАЊИМА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ, 2021-2022

I НАЗИВ ИЗВЈЕШТАЈНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Попуњава статистика

Матични број

Ред. бр. ЈУС

II АДРЕСА

Улица и број _____ Телефон _____

Општина _____

III ДЈЕЛАТНОСТ

Уписати назив дјелатности према Класификацији дјелатности
(Уредба о класификацији дјелатности Републике Српске; Службени гласник Републике Српске", број 8/14)

IV УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У ИЗВЈЕШТАЈНОЈ ЈЕДИНИЦИ

Укупно _____ Жене _____

V УКУПАН УСВОЈЕН БУЏЕТ ЗА 2022. ГОДИНУ

_____ (у КМ)

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА ОВЛАШТЕНОГ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА

1. Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој (стварни издаци) према врсти подстицаја/програма и сектору у 2021. години

(У КМ)

	Укупно	Пословни сектор	Државни сектор	Високо образовање	Приватни непрофитни сектор	Иностранство		
						укупно	међународне организације	остали
	1=2+3+4+5+6	2	3	4	5	6	7	8
01. УКУПНО								
02. Истраживачко - развојни програми и пројекти (03+04+05)								
03. фундаментална истраживања								
04. примијењена истраживања								
05. експериментални развој (развојна истраживања)								
06. Развој научноистраживачког кадра (07+08+09+10+11+12+13)								
07. израда докторских дисертација								
08. израда магистарских радова								
09. стипендирање студената који постижу врхунске резултате у учењу и истраживању								
10. стипендирање успјешних студената првог циклуса студија								
11. стипендирање успјешних студената на специјалистичким и магистарским студијама/студијама II циклуса								
12. стипендирање студената на докторским студијама/студијама III циклуса								
13. једнократна помоћ за талентоване младе истраживаче								
14. Међународна научноистраживачка сарадња (15+16+17+18+19)								
15. подршка за учешће на међународним научним конференцијама у иностранству								
16. подршка за учешће у билатералној научнотехнолошкој сарадњи								
17. подршка за учешће у програмима ЕУ								
18. боравак страних научника по позиву								
19. научно усавршавање у иностранству								
20. Унапређење инфраструктуре и набавка опреме неопходне за научноистраживачки рад								
21. Остали текући издаци који су повезани са истраживањем и развојем								
22. Остали капитални издаци који су повезани са истраживањем и развојем								
23. Издавање научних публикација								
24. Одржавање/организовање научних скупова								
25. Субвенције, донације за ИР другим установама и привредним субјектима, те приватном непрофитном сектору								
26. Подстицање научне продуктивности у међународним референтним часописима и награђивање за научна достигнућа								
27. Подстицање и подршка учешћа младих на олимпијадама знања и међународним такмичењима из области природних наука, математике, информатике и инжењерства								
28. Истраживање у области технолошког развоја								
29. Подршка организацијама за инфраструктурну подршку развоја технологија								
30. Подршка иноваторима и организацијама иноватора								
31. Заједнички пројекти повезивања привреде и научноистраживачке заједнице								
32. Средства за истраживање и развој из програма фондова ЕУ								
33. Средства за подршку ИР на јавним високошколским установама (општи универзитетски фондови)								

Издаци за истраживање и развој према врсти дијеле се на текуће издатке (трошкове) и инвестиционе издатке.

Текући трошкови (издаци) обухватају:

а) трошкове рада и трошкове накнада запосленима (брutto плате и накнаде брутто плата за све запослене у ИР дјелатности; друге накнаде запосленима у ИР, нпр. стипендије, награде итд., и остало).

б) остале текуће трошкове (материјалне трошкове за истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о дјелу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке).

Инвестициони издаци који обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумјева укупне трошкове везане за набавку рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке или развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

Према Фраскати приручнику сектори се одређују према економској активности субјекта који се бави истраживачко-развојним радом. Дефиниције сектора се углавном заснивају на Систему националних рачуна (SNA), с тим што се сектор високог образовања посматра као одвојени сектор, док су домаћинства спојена са непрофитним сектором. Одлучујући критеријум за разврставање у поједини сектор је већински извор средстава којима се финансира пословни субјект.

Пословни сектор обухвата предузећа (привредне субјекте) и организације чија је примарна активност тржишна производња робе и услуга и њихова продаја по економски значајним цијенама, као и истраживачко-развојне јединице у саставу предузећа.

Високо образовање обухвата високе школе и универзитете са јединицама у саставу, факултетима, академијама и научно-истраживачким институтима, без обзира на изворе финансирања и правни статус. Овом сектору припадају и истраживачки институти и клинике који су под непосредном контролом или управом високошколске организације.

Државни сектор обухвата организације, службе и друга тијела, осим високог образовања, која друштву пружају оне бесплатне заједничке услуге које се по тржишним условима не би могле обезбиједити, а представљају израз економске и социјалне политике друштва; према дефиницији, овај сектор обухвата активности администрације, одбране и регулисања јавног реда; здравство, образовање, културу, рекреацију и друге друштвене услуге.

Сектор непрофитних организација обухвата нетржишне приватне непрофитне организације које домаћинствима пружају услуге без наплате или по ниској цени, ове организације могу бити основане од стране удружења грађана ради обезбјеђивања робе и услуга за чланове удружења или ради опште сврхе.

Сектор иностранства обухвата организације и појединце који се налазе изван политичких граница земље, као и одговарајуће земљиште у посједу тих организација. Обухвата и све међународне организације, укључујући и њихове објекте на домаћој територији. У сектор иностранства не треба укључивати опште доприносе организацијама као што су UN, OECD, EU и слично, док треба укључити издвајања за све остале организације као што су између осталог CERN, ESA, CGIAR, ESRF, EMBO, IAEA, COST и EUREKA.

2. Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој (стварни издаци) према области истраживања, друштвено-економским циљевима и сектору у 2021.години - наставак

(у КМ)

	Шифра поља истраживања и развоја (Прилог 1)	Шифра друштвено – економског циља истраживања (Прилог 2)	УКУПНО	Пословни сектор	Државни сектор	Високо образовање	Приватни непрофитни сектор	Иностранство		
								укупно	међународне организације	остали
	1	2	3=4+5+6+7+8	4	5	6	7	8=9+10	9	10
35.										
36.										
37.										
38.										
39.										
40.										
41.										
42.										
43.										
44.										
45.										
46.										
47.										
48.										
49.										
50.										
51.										
52.										
53.										
54.										
55.										
56.										
57.										
58.										
59.										
60.										

3. Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према друштвено-економским циљевима, (усвојени буџет за 2022. годину)

(у КМ)

	Друштвено-економски циљ	2022
	УКУПНО (01+02+03+04+05+06+07+08+09+10+11+12+13+14)	
01.	Истраживање и експлоатација Земље	
02.	Очување животне средине	
03.	Истраживање и експлоатација свемира	
04.	Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре	
05.	Енергија	
06.	Индустријска производња и технологија	
07.	Здравство	
08.	Пољопривреда	
09.	Образовање	
10.	Култура, рекреација, религија и масовни медији	
11.	Политички и друштвени системи, структуре и процеси	
12.	Опште унапређење знања : Истраживање и развој финансиран из општих фондова универзитета (12.1.+12.2.+12.3.+12.4.+12.5.+12.6.)	
12.1	ИР у области природних наука	
12.2	ИР у области инжењерство и технологија	
12.3	ИР у области медицинских и здравствених наука	
12.4	ИР у области пољопривредних наука	
12.5	ИР у области друштвених наука	
12.6	ИР у области хуманистичких наука	
13.	Опште унапређење знања: Истраживање и развој финансиран из других извора – не из општих фондова универзитета (13.1.+13.2.+13.3.+13.4.+13.5.+13.6.)	
13.1	ИР у области природних наука	
13.2	ИР у области инжењерство и технологија	
13.3	ИР у области медицинских и здравствених наука	
13.4	ИР у области пољопривредних наука	
13.5	ИР у области друштвених наука	
13.6	ИР у области хуманистичких наука	
14.	Одбрана	

Напомене: (упишите напомене које су важне за правилно тумачење података)

Потпис лица које је попунило образац	Потпис руководиоца
-----	-----
e – mail -----	М.П.
Датум -----	